

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXI. An vere fiat Transubstantiatio, & Accidentia perstent eadem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

2. Demetradit Symbolum, id est, Verbum Dei Traditum, non Scriptum: *NATVSEX MARFA VIRGINE*: Iuxta *Ila. 7. Ecce VIRGO concipiet, & pariet filium*: c. per Portam clausam, *Ezech. 4. 4.* per quam solus Dominus intrat. Et clare S. Patres asserunt, talem meum per Virginem egressum esse cum corporum penetratione factum, sine alterius mutatione substantiæ: Quanto facilius est in Eucharistia cum transubstantiatione?

3. *Angelus*, *Mat. 28. Mar. 16. reuoluit LAPIDEM ab ostio monumenti*; non Christus resurgens, qui prius eo clauso me penetraui. Nec lapis meo cessit Corpori; (vt fingunt *Calu. Beza. &c.* Contra S. Patrum Consensum:)

4. *Veni*, *Ioan. 20. ad discipulos foribus clausis secundum: vbi vel locum non occupauit Corpus meum, vel penetratio facta corporum est*: Vtrumque soli possibile Deo. Qui verò talem meum ingressum negant, (contradicientibus Euangelistis, & S. Patribus,) Me Christum abnegant, infideli deteriores.

5. *Dixi*, *Ioan. 3. Nemo Ascendit in Cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis. Idemque feci: Luc. 24. Necessit ab eis, & ferrebat in cælum. A. & I. Videntibus illis eleuatus est in cælum*. En modum, *Heb. 4. Habentes ergo Pontificem, qui PENETRAUIT cælus IESVM*. Atqui, *Iob. 37. Solidissimi, quasi ære fusi sunt cæli*. Quare Corpus Christi locum non occupauit sese penetrando. Proinde vt pariter in Eucharistia, possibile est, adeoque verissimum.

6. *Epulonis vox est*, *Luc. 16. Valde crucior in hac flamma*. His in animarum peccatis plura insunt miracula.

1. Corpora vruntur verè; nec tamen dissoluuntur dolore.

2. Tam spiritali naturæ conuenit Non posse impediri; quam corporali posse impediri. Attamen potentia Deo animas adstringit gehennæ, vt non possint, quo vellunt; & hisce corporibus nostris includit animas, à corpore non dependentes, vt egredi nequeant citra corporis dissolutionem.

3. Animæ seu spiritus nō solum tenentur ab igne, sed & cruciatur. quod intelligi sat nequit: credi debet Pariter causa Eucharistiæ.

7. Exempla plura similia Vide in *meo Genea. p. 3. q. 12. Cætera in Luthero cal. p. 1. q. 49.*

QVÆSTIO XXI.

An vere fiat TRANSUBSTANTIATIO & Accidentia persistant?

XXVII. ANTICHRISTIANISMVS

LUTHERANI probabilius putant non fieri; fieri meum non impossibile censent. Vide *Luthero cap. 9 § 1. 5. Genea. p. 3. q. 13.*

CALVINIANI omnem abnegant, autantur, ciurant Transubstantiationem.

CHRISTVS. I. Quod dixi, feci, & verum erat: *Mat. 26. Hoc est Corpus meum*. Hic Panem accipi & benedixi verè & propriè; ergo Mutatum dedis; verumque dixi. *Hoc est corpus meum*, sc. Hoc sub spectibus Contentum, non est panis, sed Corpus meum: Non est figura corporis; sed corpus: Quanto minus verum est, Hic panis triticeus verè & propriè est corpus meum. Nam impossibile est Rem non mutari, & tamen fieri aliam: Nam effectus plura, & non esset.

II. H.

II. Hic est Corpus meum, quod pro vobis traditur. At non est traditus, seu crucifixus panis; Non Corpus paniceum; Non figura corporis mei; sed *Corpus meum*: Ergo *Hic*, quod erat sub speciebus panis. Quare panem necesse erat esse mutatum in Corpus meum, esseque panem desisse.

III. Atque in hunc sensum meum omnium Sanctorum ista semper, ita, ibi que; Consensus Patrum.

IV. Idem docui potestate simili, Minore, & Maiore substantia vna mutans in aliam: Simili, *1oa. 2.* Aquam in vinum mutans feci initium lignorum, & manifestavi gloriam meam. At in similibus est simile iudicium: hic quoque similis est virtus: ergo & similis effectus.

2. Minore; Eo quod res, quae minus possunt, quam Verbum Dei, vnam mutant in alteram substantiam; vt Ars, Natura, Gratia.

ARS Vitificis cinerem mutat in vitrum: quanto magis Verbum Dei panem in Corpus meum? Cum, *Eccl. 8.* Sermo Dei potestate plenus est; Nec dicere ei quisquam potest, quare ita facis?

NATURA, Vt in vite, aqua mutatur in vinum; succus florū per apes in mel, cibus in carnem: ergo magis, ait *Dama. panis & vinum transeunt, virtute Consecrationis, in Corpus & sanguinem Christi: Sic panis & vinum transeunt per nutrimentum in corpus hominis, & non in aliud.*

GRATIA, Vt *Moyser*, ait *Ambr. virgam proiecit, & facta est serpens per gratiam. Quod si tantum valuit benedictio humana, ut naturam conuerteret, quid dicemus de ipsa*

Consecratione diuina, vbi Verba Saluatoris operantur?

3. A Maiore, Nam Verbum Dei maiora fecit, facitque: *In principio erat Verbum; omnia per ipsum facta sunt*, *Eugenius, ex nihilo: ita ex potestate in spiritualibus Sacramentis, vbi praecipit Virtus, seruit effectus.*

XXVIII. ANTICHRISTIANISMVS.

PET. MARTYR. Si detur Transsubstantiatio, tunc sensus falluntur circa proprium obiectum: Et probamus in Euch. esse verum panem, quia adest color, sapor, &c. Sicut Christus se probauit hominem verum, quod comedeat, dormiebat, &c. Alioquin in accidentibus esset falsitas; vt quae sunt naturalia signa internae substantiae.

CHRISTVS. Dixi: *Hoc*, (saluo sensuum officio, & signorum seu specierum indicio:) *est corpus meum*, Contentum, & Significatum speciebus. Similiter & *Hic Calix*, &c. Quia *Ioan. 6. Hic est Panis*, specietenus, *Viuus*, re & veritate Christus, qui de caelo descendit. Ita & *Hic calix est*, &c. specietenus: at re & veritate Sanguis idem, qui pro vobis effundetur.

Quocirca sensus non falluntur circa obiectum per se, quod sunt Accidentia; quae manent; Substantia enim est eorum obiectum per accidens. Neque in his est falsitas; quia verè significant corpus Christi praesens eiusque effectus supernaturales: cum facta sit mutatio supernaturalis, dicta Transsubstantiatio.

Hanc triplici Similitudine ostendo sic fieri, vt Accidentia maneant.

I. *Heliseus*, 4. Reg. 2. misit salin aquas amaras, & conuersae sunt in dulces. Qua in

Conuersione quatuor insunt: *Continens* species, seu claritas exterior, quæ manet. *Contentum*, amaritudo interior; quæ tranfit in *Operatum*, sc. in Dulcedinem; Sed per *Operans*, quæ est gratia: Sic in Eucharistia est *Continens*, Species permanens: *Contentum*, substantia panis interior, tranfiens in *Operatum* quod est Corpus Christi: idque per *Operans*, quod est verbum Dei.

II. Samuel ait ad Saul: 1. Reg. 10. *Instilet in te Spiritus Domini, & mutaberis*, sc. ex peccatore in iustum. In peccatore Species exterior corporis manet; Amaritudo peccati interior tranfit in Dulcedinem gratiæ; sed per Sp. Sanctum. Sic fit conuersio. Eugenius ad conuersum: *Nouum tibi & impossibile esse non debet, quod in Christi substantiam terrena conuertantur: Te ipsum interroga, qui præterita uilitate deposita à subitò nouam indutus es dignitatem. In exteriori nihil additum: totum est in interiore mutatum.*

III. Similitudo. Oua sub aue excluduntur in pullos. *Continens*, testa, est species exterior; *Contentum* est vitellum, quasi substantia interior oui; Hæc tranfit mutata in *Operatum*, sc. pullum; Sed per *Operans*, quod Natura est. Ita in Eucharistia.

2. Sic, Luc. 3. Sp. sanctus in specie columbæ apparuit super Christum.

3. Sic, Gen. 1. Spiritus Domini ferebatur super aquas; Glossa, *Sicut auis fouens oua.* Ita, ait Aug. *Panis non sanctificatur, ut sit Sacramentum, nisi operante inuisibiliter Spir. Sancto. Quia sicut de Virgine, per Sp. S. uera Caro Christi, sine coitu, est formata; ita per eundem de substantia panis mysticè idem Corpus Christi consecratur. Vnde Verfus.*

Corpus DE pane est: Corpus DE Virgine. Primum DE, Conuersiuum est: Sed Materiale Secundum.

QVÆSTIO XXII.

Eucharistia siue Res permanens; an Actio tranfiens?

XXIX ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERANI, Sacramentum Euch. est in solo ufa Actio tranfiens: P. manet tamen Præsentia Corporis Christi, dum ad ægros immediate post Cœnam defertur.

CALVINIANITUM præcisè tantum est Sacramentum, cum actu sumitur; non dum defertur. Vide *Luthero* c. p. 3. q. 55.

CHRISTVS. i. Ego ante manducationem & bibitionem dixi, & feci, uerumque fuit: *Hoc est Corpus meum.* Quippe cum accedit uerbum ad elementum, tunc, non postea, fit Sacramentum. At prolata à me uerba protinus uera fuerunt.

Neque hic attendendum, quid prius, posterius scripserint Euangelistæ: nã, Mar. 14. produntur prius bibisse; dein me dixisse, *Hic est Sanguis meus.* &c. Sensus autem uerborum cogit, ea prius dicta fuisse: cum causa manducandi esset illud. *Manducate; Cur? Hoc est ENIM Corpus meum; Mat. 26. Hic est ENIM Sanguis.* Idque prius in calice fuit, quam in ore: nam, Luc. 22 Mar. 14. *Hic est calix noui Test. in Sang. meo Est, dixi, n. ò. Erit.* Itaque Consecratio materiæ est actio Sacramentalis perfecta, etiam non subsequente Manducatione.

2. Ideo S. Patres dicunt in altari esse Sacramentum; aram esse sedem eius. &c. Vnde Rem permanentem uerè esse Sacra-